

Pozdravljeni šestošolci in šestošolke!

Pred nami je **peti teden**, ko se srečujemo na daljavo. Začeli bomo z **novno snovjo o iznajdbah**. Pri tej snovi vas bom res pogrešal, ker bi se lahko pri uri v živo veliko pogovorili. Verjamem, da bomo nadoknadili, ko se ponovno vidimo.

NAVODILA ZA DELO:

-napiši naslov v zvezek **IZNAJDBE=IZUMI=ODKRITJA**

-prepiši spodnje besedilo v zvezek

-čisto na koncu preveri rešitve tabele MESTA SKOZI ČAS iz prejšnjega tedna

To je to za ta teden. Želim vam vse dobro.

IZNAJDBE=IZUMI=ODKRITJA

- ∞ **izum** je nekaj, kar je na novo odkrito, zlasti na tehničnem področju;
- ∞ do **prvih izumov** so ljudje prišli po **naključju** med delom ali opazovanjem;
- ∞ do enakega odkritja so lahko prišli ljudje na različnih koncih sveta, ne da bi vedeli drug za drugega;
- ∞ ponavadi je minilo dolgo časa med enim in drugim izumom;
- ∞ **danes so izumi** posledica **načrtnega raziskovalnega** dela v laboratorijih;
- ∞ danes imamo zelo veliko izumov

REŠITVE: MESTA SKOZI ČAS (dopuščena je tudi smiselna beseda, ki ni navedena)

	RIMSKA MESTA	SREDNJEVEŠKA MESTA	MESTA V NOVIH VEKU	SODOBNA MESTA
OBLIKA/TLORIS	kvadratne /pravokotne oblike	nepravilen tloris, prilagojen okolju	širjenje čez obzidje	različna, načrtovana
ULICE (VIDEZ/UREJENOST)	Dve glavni ulici-pravokotna mreža ulic	ozke in niso bile tlakovane, zelo umazane	Četrta bogatih meščanov in meščanski srednji sloj je živel na urejenih ulicah. V delavskih četrtih so bile ulice netlakovane.	So urejene in široke, zelenje, pločniki.
SKRBA ZA VARNOST PRED ZUNANJO NEVARNOSTJO	obzidje s stražnimi stolpi	obzidje s stražnimi stolpi	ni bilo	Policija, vojska, varnostniki, osvetljene ulice
OSKRBA Z VODO	Javni vodnjaki, akvadukti, cevi	Javni vodnjak	Neurejena oskrba: v bogatih predelih je bila oskrba z vodo dobra, delavci pa niso imeli tekoče vode.	vodovod
SKRBA ZA ČISTOČO MESTA	kanalizacija in javna stranišča	je bila slaba, odplake so zlivali na ulico	Kanalizacija ni urejena	kanalizacija
POMEMBNEJŠE JAVNE ZGRADBE	forum, tempelj, kurija, bazilika, tržnica, terme, gledališče, amfiteater, akvadukt	osrednji trg, mestna hiša, cerkev, javno kopališče	cerkve, trgovine, banke, palače	javne stavbe, parki, trgovski centri, kino, gledališče

TEŽAVE/NEVARNOSTI V MESTU	požari, podiranje stavb, vojna	požari, kuga (nalezljive bolezni)	bolezni, kriminal, stiska s prostorom	onesnažen zrak
GRADBENI MATERIAL	Kamen, malata, opeka	les, slama, kamen, opeka	kamen, opeka, steklo, jeklo	železobetonski, jeklo, steklo in umetni materiali
ZANIMIVOSTI/POSEBNOSTI	rimski gradnja je bila zelo dobra, saj kasnejše družbe vse do 19. stoletja niso dosegle življenjskega standarda bogatih Rimljanov (npr. ogrevanje, svinčene cevi za dovod vode, stranišča, terme, odlične ceste).	ulice polne odpadkov, umivanje je redkost, tekmujejo v gradnji velikih cerkva-katedrale	prve tovarne	tekmovali v višino (burj kalifa, dolžino (tunel pod Rokavskim prelivom))